INDIAN DEMOCRACY & WOMEN'S POLITICAL PARTICIPATION

EDITOR

DR. AVINASH B. MOHARIL

DR. PRAVIN J. GULHANE

INDIAN DEMOCRACY

& WOMEN'S POLITICAL PARTICIPATION

■ Dr. Avinash B. Moharil

Dr. Pravin J. Gulhane

■ *First published,* – 17th October, 2023

© Editor & Publisher

■ **Published by**

Prof. Virag Gawande for

Aadhar Publications,

Behind Govt. VISH,

New Hanuman Nagar,

Amravati – 444 604.

■ **Printed by**

Aadhar Publications,

■ Notice

The editor, publisher, owner, printer will not be responsible for the articles published in this issue. The articles published in this issue are the personal views of the authors.

■ Price : 400/-

■ **ISBN-** 978-93-95494-85-4

Late Ramesh Warpudkar Arts, Commerce & Science College Sonpeth Dist.Parbhani (M.S.)

Index

S.No.	Title of the Paper Authors' Name	Page No.
1	भारतीय लोकशाहीतील महिलांचा राजकीय सहभाग तोष्णा बी. बोंदाडे	1
2	भारतीय लोकशाहीत स्त्रियांचा राजकीय सहभाग डॉ प्रा सुनंदा बोरकर जुलमे	11
3	बेन्च मापडर्कग पध्दतीव्दारे, लोकशाहीतील महिलांचा सर्वोच्च संवैधानिक पदावरील सहभाग – एक अभ्यास प्रा. उमेश वी. बेलोरे	24
4	महिला राजकीय सहभाग (विशेष संदर्भ महाराष्ट्र राज्य) प्रा. डॉ.आंधळेबी.व्ही.	42
5	भारतीय लोकशाहीतील महिलांचा राजकीय सहभाग कु.प्रीती रविंद्र पांडे	48
6	भारतीय लोकशाहीतील महिलांचा राजकीय सहभाग नादरगे चंद्रदीप बालाजी	53
7	भारतीय लोकशाहीतील महिलांचा राजकीय सहभाग डॉ.रेखा ताराचंद झलके	58
8	भारतीय लोकशाहीतील महिलांचा राजकीय सहभाग प्रा.डॉ.मुक्ता गोविंदराव सोमवंशी	63
9	भारतीय लोकशाहीतील महिलांचा राजकीय सहभाग कु. अर्चना शंकर जयस्वाल	73
10	भारतीय लोकशाहीतील महिलांचा राजकिय सहभाग प्रा.प्रमोदिनी ज्ञा.खोरगडे (सातंगे)	79
11	भारतीय लोकशाहीतील राजकीय सहभाग : एक सामाजिक मानसिक दृष्टिकोन डॉ. ज्योती जे.नागपुरकर	82

Late Ramesh Warpudkar Arts, Commerce & Science College, Sonpeth Dist.Parbhani (M.S.)

महिला राजकीय सहभाग
(विशेष संदर्भ महाराष्ट्र राज्य)

प्रा. डॉ.आंधळेबी.व्ही.
राज्यशास्त्र विभाग के.रमेशवरपुडकर महाविद्यालय सोनपेठ जि.परभणी [illegible]
९४२३४७२७५५ ईमेल:- bvandhale@gmail.com

प्रस्तावना :-भारतीय लोकशाही ही जगातील सर्वात मोठी लोकशाही म्हणून ओळखलीजाते.देशातील ९० कोटीमतदार मतदानाचा हक्क बजावून आपले प्रतिनिधी निवडतात. यात स्त्रियांचा वाटा हा सुद्धा जवळपास ५०% इतका आहे. काही घटक राज्याततर तो पुरुषांपेक्षा अधिक आहे. परंतु संसदेतील प्रतिनिधीत्व आणि विधानसभेतील प्रतिनिधीत्व अभ्यासले तर ते [illegible] टक्क्यांपेक्षा अधिक नाही. भारतीय स्वातंत्र्याच्या इतिहासात कधीच महिलांना योग्य प्रतिनिधित्व मिळालेनाही . पण भारतीय राजकारणात इंदिरा गांधी, प्रतिभा पाटील, जयललिता, सोनिया गांधी,सुस्मास्वराज,मायावती,ममता बॅनर्जी यांनी आपला वेगळा ठसा उमटवला आहे. तसेच आज विविध क्षेत्रात महिला आपल्या कार्याचा त्याचा उमटवत आहेत .स्त्री- पुरुष समानता, महिला सबलीकरण, स्त्रीवाद यासारख्या विविध संकल्पना [illegible] आहेत.२१ व्या शतकातील महिला ही [illegible] निर्णयघेऊशकते.हेवेळोवेळी सिद्ध झाले आहे.

महाराष्ट्र हे तर इतर राज्याच्या तुलनेत पुरोगामी राज्य म्हणून [illegible] महात्मा फुले, सावित्रीबाई फुले, डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर, महर्षी विठ्ठल रामजी शिंदे यांच्यासारखे थोर महिला समाज सुधारक महाराष्ट्रात होऊन गेले. [illegible] महाराष्ट्राच्या विविध क्षेत्रातील स्त्रियांना एक बळ मिळाले [illegible] आजमहाराष्ट्रात मेधा पाटकर, लता मंगेशकर, माधुरी दीक्षित, [illegible]